

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՎՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՂԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան փող. 26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37; էլ. փոստ՝ hamk@hamk.am, www.hamk.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ
ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ, ՍՓՅՈՒՌՔԻ,
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՀԱՐՑԵՐԻ
ՄՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ ՄԻՍԱԿ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Գաբրիելյան,

Ձեզ է ներկայացվում «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին», «Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի վերաբերյալ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի առաջարկությունները:

Առդիր՝ 4 էջ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի՝

1. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի «գործատուների» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «աշխատողների ներկայացուցիչների (արհմիությունների)» բառերով և դիտարկել համապատասխան առաջարկությունը Նախագծի մյուս հոդվածներում փոփոխություն և լրացում կատարելու համար:

Հիմնավորում.

Համաձայն Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշկերտության որակյալ ծրագրերի մասին» № 208 հանձնարարականի 9-րդ կետի՝

«Անդամները պետք է գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների մասնակցությամբ ներդնեն գործընթաց՝ որոշելու, թե արդյոք մասնագիտությունը հարմար է որակյալ աշկերտության համար՝ հաշվի առնելով.

- ա) այդ մասնագիտության մեջ աշխատելու համար անհրաժեշտ կարողությունները,
- բ) աշկերտության նպատակահարմարությունը՝ որպես այդպիսի կարողությունների ձեռքբերման միջոց,
- գ) նման կարողություններ ձեռք բերելու համար պահանջվող աշկերտության տևողությունը,
- դ) այդ մասնագիտության հմտությունների և զբաղվածության ներկա և ապագա պահանջարկը,
- ե) գործատուների և աշխատողների կազմակերպությունների մասնագիտական, վերապատրաստման և աշխատաշուկայի փորձաքննությունը,
- զ) զարգացող մասնագիտական ոլորտների և զարգացող արտադրական գործընթացների և ծառայությունների լայն շրջանակը:

Հիմք ընդունելով վերը նշված Հանձնարարականի 10-րդ, 25-րդ, 27-րդ կետերը¹՝ անդամ պետությունները գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների հետ խորհրդակցությունների միջոցով պետք է սահմանեն մասնագիտության հատուկ կամ ընդհանուր ստանդարտներ որակյալ աշկերտության համար, միջոցներ ձեռնարկեն՝ ստեղծելու բարենպաստ միջավայր որակյալ

¹ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

աշկերտությունը խթանելու, ոչ ֆորմալից ֆորմալ տնտեսության անցումը հեշտացնելու համար:

Համաձայն Եվրոպական կրթական հիմնադրամի՝ «սոցիալական գործընկերներ» եզրույթը վերաբերում է արհմիություններին և գործատուների կազմակերպություններին: Սոցիալական գործընկերները մասնակցում են ինչպես քաղաքականության մշակմանը, այնպես էլ Եվրոպական կրթական հիմնադրամի գործընկեր երկրներում գործնական ուսուցման ապահովմանը: Նրանք ներգրավված են համակարգի տարբեր մակարդակներում (ազգային, տարածաշրջանային և տեղական): Հատկապես մասնագիտական ուսուցման համար կարևոր է, որ կառավարությունները, գործատուները և արհմիությունները զարգացնեն իրենց կարողությունները՝ համատեղ աշխատելու մասնագիտական կրթության և վերապատրաստման քաղաքականության մշակման և իրականացման գործում:²

Միաժամանակ, հարկ է նշել, որ եռակողմ սոցիալական գործընկերության՝ Կառավարության, գործատուների և արհմիությունների համատեղ աշխատանքի միջոցով է հնարավոր կրթությունը և ուսուցումը համապատասխանեցնել հասարակության և տնտեսության պահանջներին: Սոցիալական գործընկերները ներկայացնում են աշխատաշուկան և տիրապետում են աշխատաշուկայում տեղի ունեցող փոփոխություններին և կարիքներին, որի արդյունքում կարող են Կառավարությանն աջակցել կրթական և ուսուցման ծրագրերի մշակմանը և կատարմանը:

2. 15-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված աշկերտության պայմանագրի բովանդակությունն առաջարկվել է համապատասխանեցնել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշկերտության որակյալ ծրագրերի մասին» N° 208 Հանձնարարականի 18-րդ կետին³:

3. 15-րդ հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ծանր, վնասակար, առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար աշխատանքներում մինչև տասնութ տարեկան աշկերտի ներգրավման հնարավորությունը գտնում ենք, որ անթույլատրելի է, քանի որ Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերի մասին» թիվ 182-րդ Կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածը սահմանում է, որ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «երեխա» եզրույթը կիրառվում է մինչև 18 տարեկան բոլոր անձանց նկատմամբ», իսկ 3-րդ հոդվածի «դ» ենթակետը՝ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերը» եզրույթն ընդգրկում է՝ դ)աշխատանքը, որն իր բնույթով կամ իր կատարման պայմաններով կարող է վնասել երեխաների առողջությանը, անվտանգությանը կամ բարոյականությանը»:»:

²https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/45A9C75B6AA860E1C1257B6C0056EB64_INFORM_15_Social%20partners.pdf

³ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Եվրոպական սոցիալական խարտիայի (վերանայված) 7-րդ հոդվածի 2-րդ, 8-րդ մասերի՝

«Կողմերը պարտավորվում են՝

2. աշխատանքի ընդունման համար որպես նվազագույն տարիք ապահովել 18 տարեկանը՝ այն ընդունված աշխատանքների առնչությամբ, որոնք համարվում են վտանգավոր կամ վնասակար են առողջությանը,
8. ապահովել, որ 18 տարեկանից ցածր աշխատող անձինք չկատարեն գիշերային աշխատանք, բացառությամբ ազգային օրենքներով կամ կանոնակարգերով սահմանված որոշակի աշխատանքների»:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

**«ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

«Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետի «սոցիալական գործընկերություն» եզրույթում առաջարկվում է ներառել «աշխատողների ներկայացուցիչներին (արհմիություններին)»՝ հաշվի առնելով «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կողմից ներկայացված առաջարկությունները և դիտարկումները:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածով սահմանված բացառությունն առաջարկվում է հանել, քանի որ ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքով սահմանված են մի շարք երաշխիքներ՝ սահմանելով բացառություն կխախտվեն անչափահաս աշխատողների աշխատանքային իրավունքները: